Nákazová situace v Evropě a v ČR v období 8. - 21. 9. 2025

25.09.2025
MVDr. Hynek Siksta, MVDr. Luděk Závada

Státní veterinární správy
Slezská 100/7, Praha 2, 120 00
T: +420 227 010 111
Elektronická adresa podatelny: epodatelna@svscr.cz
ID datové schránky: d2vairv

Podklad pro ÚŘ SVS

Nákazová situace v Evropě a v ČR v období – 8. - 21. 9. 2025 (zdroj ADIS, IS SVS – OIS)

I. Nodulární dermatitida skotu (LSD)

Nodulární dermatitida skotu (LSD) se v Evropě znovu objevila v červnu 2025, po předchozích úspěšných eradikačních kampaních na Balkáně v letech 2016-2024. Tato vysoce nakažlivá virová choroba, způsobená virem rodu *Capripoxvirus*, primárně postihuje hovězí dobytek, vodní buvoly a některé divoké přežvýkavce, avšak **není přenosná na člověka**. Její šíření může mít značné ekonomické dopady v důsledku snížení produkce mléka, ztráty hmotnosti, reprodukčních problémů a obchodních omezení. Virus se přenáší převážně bodavým hmyzem, ale významný podíl na dálkovém šíření má také pohyb infikovaných zvířat do dosud nepostižených oblastí.

Vývoj v Itálii: První případ LSD v Itálii v roce 2025 byl potvrzen 21. června na Sardinii, následovaný případem v Lombardii spojeným s přesunem zvířete ze Sardinie. Ke dni 25. 8. 2025 bylo v Itálii hlášeno cekem 62 ohnisek (61 na Sardinii, 1 v Lombardii). Z toho ve sledovaném období 8. - 21. 9. 2025 bylo evidováno **7 nových ohnisek na Sardinii**. Itálie reagovala rozsáhlou vakcinační strategií, cílenou na 300 000 kusů domácího skotu na Sardinii po dobu 3 měsíců, s použitím vakcíny OBP Lumpy Skin Disease Onderstepoort South Africa.

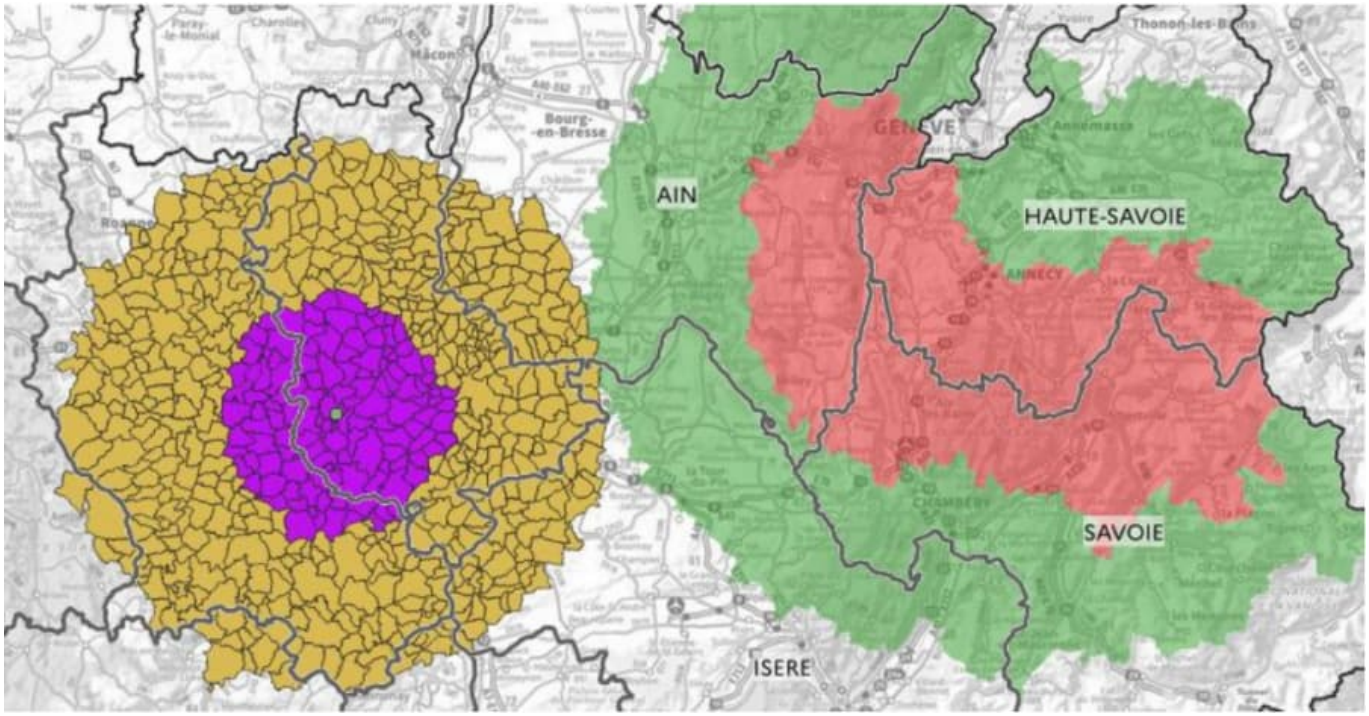
Vývoj ve Francii: Francie potvrdila svůj první případ LSD 29. června 2025 v Savojsku. Ke dni 19. září 2025 bylo ve Francii hlášeno celkem 79 ohnisek. Z toho ve sledovaném období 8.–21. září 2025 bylo evidováno **1 nové ohnisko**. To bylo potvrzeno 18. září v obci Saint-Laurent-de-Chamousset v departementu Rhône. Jedná se o hospodářství se 157 dojnými kravami, kde bylo onemocnění zjištěno u šesti neočkovaných zvířat – pět přímo v chovu a jedno při porážce na jatkách v obci Cuiseaux (departement Haute-Saône). Nové ohnisko se nachází mimo dosavadní ochranná pásma, **přibližně 100 km od nejbližšího** předchozího ohniska v departementu Ain.

Francouzské orgány zahájily epidemiologické šetření k určení zdroje nákazy a možných míst dalšího šíření. Zvířata, která mohla být v kontaktu s pozitivním kusem zjištěným na jatkách, budou dohledána a sledována po dobu 28 dnů. V důsledku výskytu ohniska bylo vymezeno nové ochranné pásmo (OP2 Západ), které sousedí s původním ochranným pásmem (OP1 Východ), aniž by se s ním překrývalo. OP2 zahrnuje území čtyř departementů: Rhône, Loire, Ain a Isère. Vymezení ochrannách pásem znázorňuje mapa č. 1.

Současně bude v OP2 zahájena vakcinační kampaň s předpokládanou délkou trvání tři měsíce. Očkování se má týkat přibližně 300 000 kusů skotu a bude provedeno vakcínami výrobce MSD, které má Francie k

dispozici. Cílem je úplné proočkování všech zvířat v novém pásmu a eradikace onemocnění. Vakcinace pokračuje také v OP1, kde je dosaženo přibližně 90 % proočkovanosti. Evropská komise oznámila, že v návaznosti na vznik ohniska mimo stávající pásma přistoupí k revizi regionalizace opatření proti LSD ve Francii.

Mapa č. 1 – Ochranná pásma LSD – PO1 – červenozelené, OP2 – fialovo žluté

Vývoj ve Švýcarsku: Ve Švýcarsku dosud nebyla zaznamenána **žádná** ohniska nodulární dermatitidy skotu – LSD. Nicméně vzhledem k blízkosti potvrzených případů ve Francii (v Savojsku) a v Itálii (Sardinie, Lombardie), se švýcarská kompetentní autorita (Bundesamt für Lebensmittelsicherheit und Veterinärwesen - BLV) rozhodla pro zahájení cílené vakcinační kampaně. Tato kampaň spočívá v povinném očkování všech vnímavých zvířat (skot, buvoli, bisoni) v zóně dozoru, kterou tvoří kanton **Ženeva** a přilehlé oblasti (oblasti Terre Sainte v kantonu Vaud). Později bylo toto rozhodnutí rozšířeno i o některé části kantonu **Valais** (Champéry, Finhaut, Ferret). Pro realizaci očkování vydala BLV 11. července 2025 obecné rozhodnutí, na jehož základě lze importovat a používat vakcíny, které nejsou formálně registrovány ve Švýcarsku, ale prokázaly účinnost při předchozích ohniscích v Evropě.

V reakci na výskyt nodulární dermatitidy (LSD) skotu v Evropě, zavedla Česká republika, prostřednictvím Státní veterinární správy (SVS), preventivní kontrolní opatření. Po přemístění skotu z Francie nebo Itálie do ČR provádí místně příslušná krajská veterinární správa kontrolu na hospodářství, zaměřenou na zdravotní stav zvířat a informování chovatelů o klinických příznacích onemocnění. Chovatelé jsou vyzváni ke sledování zdravotního stavu zvířat po dobu šesti týdnů a v případě změn k neprodlenému kontaktování veterinárního lékaře. Doporučuje se také umístění nově nakoupených zvířat do karantény, pokud to umožňují podmínky hospodářství. Co se týká dovozu, SVS apeluje na chovatele, aby byli obezřetní při obchodování se zvířaty ze států s výskytem LSD, zejména pokud zařízení původu zvířat leží v blízkosti uzavřených pásem. Před dovozem zvířat z Itálie a Francie je nutné si ověřit aktuální nákazovou situaci v dané oblasti.

II. AMP (Africký mor prasat, ASF)

Výskyt AMP u prasat divokých v ČR

V období 8. - 21. 9. 2025 nebyl na území ČR potvrzen **žádný případ AMP** u prasete divokého.

Na základě příznivého vývoje nákazové situace afrického moru prasat (AMP) v Libereckém kraji došlo ke **zmírnění veterinárních opatřen**í. Evropská komise schválila zrušení uzavřeného pásma I a překlasifikování pásma II na pásmo I, čímž se zasažené území zmenšilo o více než 690 km². V oblasti zůstává pouze tzv. nárazníkové pásmo, kde se AMP nevyskytuje, ale nadále zde platí monitoring a preventivní opatření.

Od posledního potvrzeného případu AMP na Frýdlantsku uplynulo více než 12 měsíců, což umožnilo Státní veterinární správě požádat o zmírnění opatření. Díky této změně se zjednodušují podmínky pro myslivce i chovatele – zvěřina může být opět uváděna na trh a přesuny domácích prasat mezi chovy jsou méně administrativně náročné. Pokud bude příznivý vývoj pokračovat, plánuje SVS za rok požádat o úplné zrušení pásma I.

Díky této změně bude možné požádat o uznání ČR jako země prosté AMP u Světové organizace pro zdraví zvířat (WOAH).

V roce 2025 zatím nebyl potvrzen žádný případ AMP, na území ČR. Za celý rok 2024 tak bylo potvrzeno **28 případů** AMP u prasat divokých (13 ulovených a 15 uhynulých). Celkem bylo od 1. 1. 2022 potvrzeno **85** pozitivních případů AMP u prasat divokých. Časové rozdělení případů podle měsíců vyjadřuje graf č. 1.

Doposud nebyl v ČR potvrzen žádný případ AMP u domácích prasat.

Výskyt AMP v Evropě

V období 25. 8. - 7. 9. 2025 bylo v Evropě hlášeno 63 ohnisek AMP v chovech domácích prasat (Bosna a Hercegovina, Estonsko, Croatia, Litva, Lotyšsko, Moldavská republika, Rumunsko, Srbsko, Ukrajina). Z hlediska velikosti se jednalo o 2 velkochovy (nad 1000ks prasat domácích) – 2x Chorvatsko 9829 ks a 1660 ks prasat domácích. Střední chovy (100ks – 999ks prasat domácích) – 2 chovy – Estonsko a Rumunsko. V ostatních případech se jednalo o malé a záhumenkové chovy do 99 ks prasat domácích.

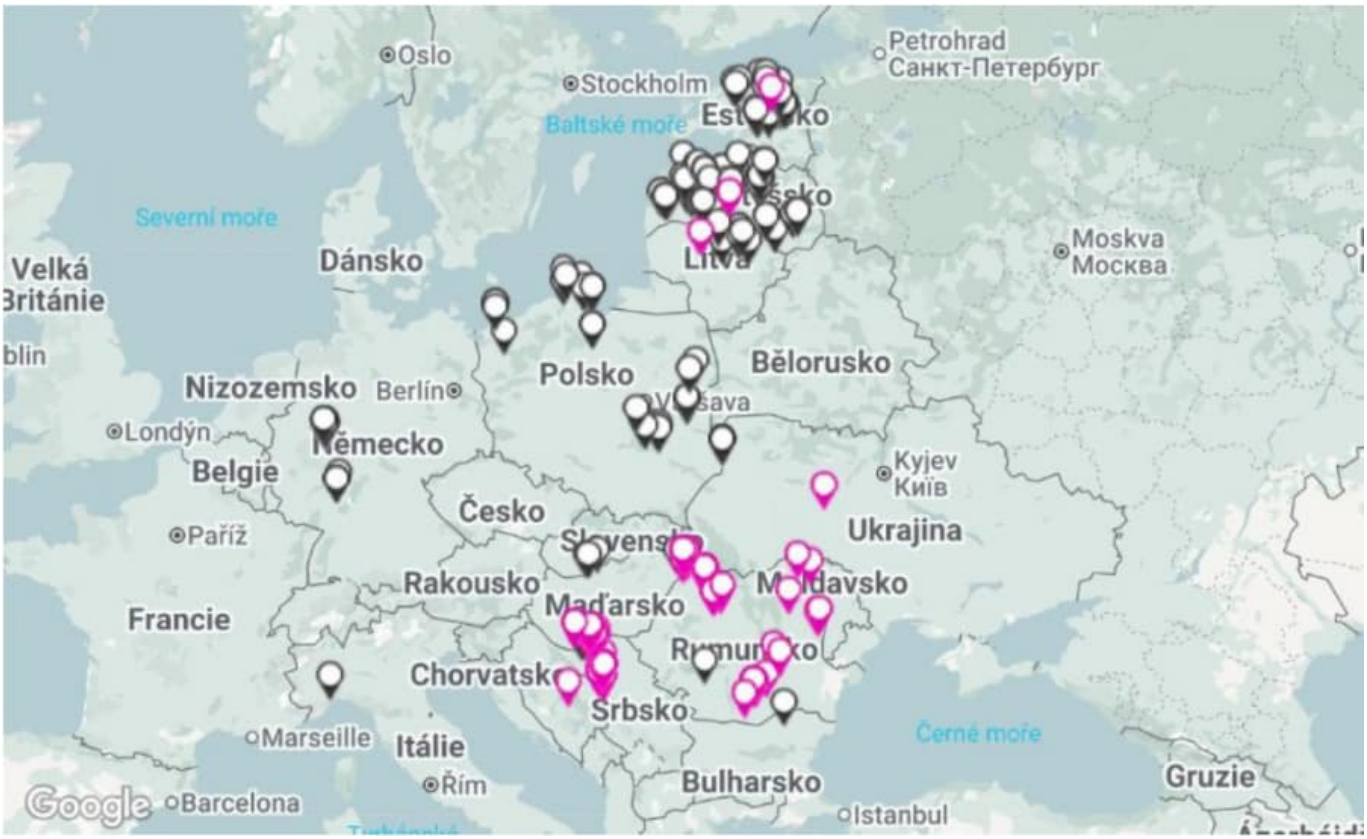
Dále bylo hlášeno 152 pozitivních případů AMP u prasat divokých (Bulharsko, Německo, Estonsko, Croatia, Maďarsko, Itálie, Litva, Lotyšsko, Polsko, Rumunsko) – viz. mapa č. 2.

V příhraniční oblasti sousedící s ČR a uzavřeným pásmem II Frýdlant, nebyl evidován žádný případ AMP u prasat divokých v Polsku, pod dálnicí A4.

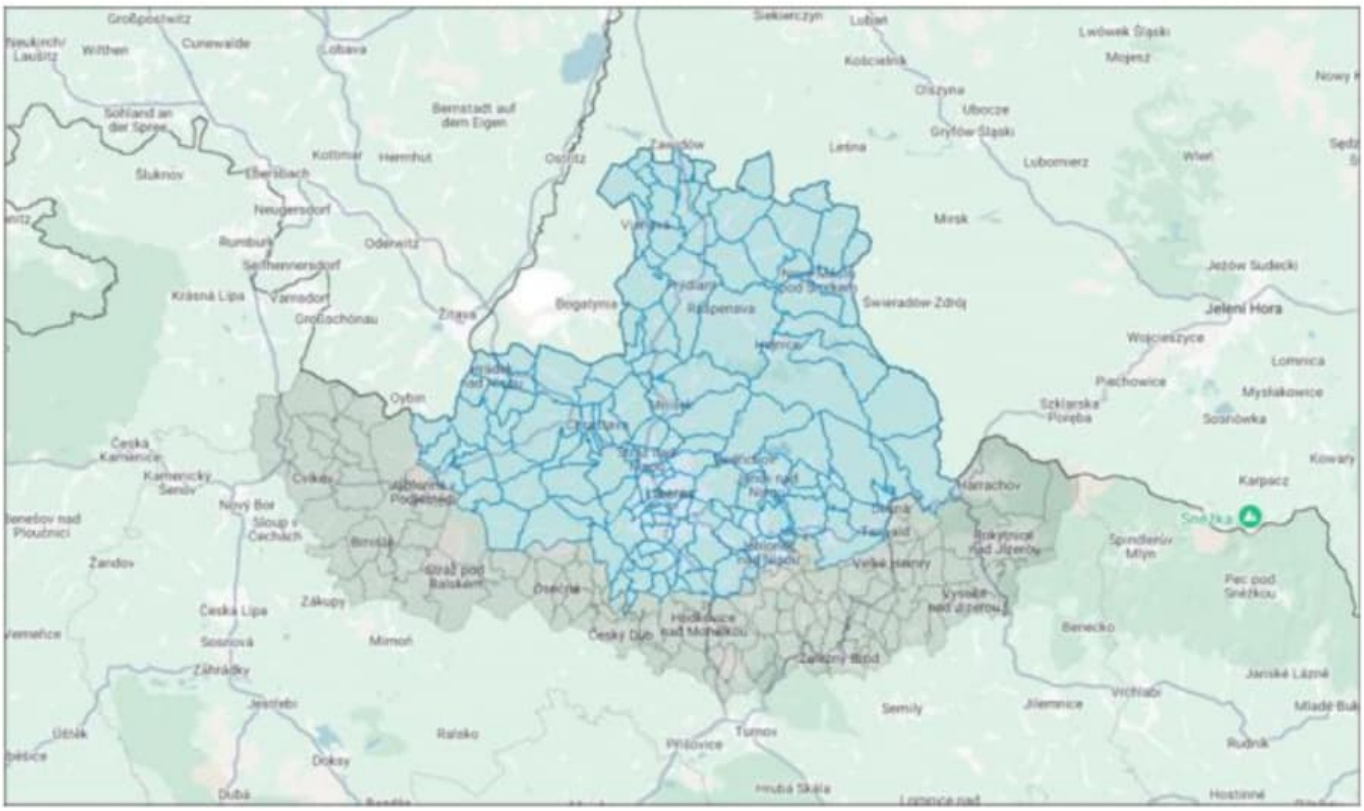
Počet ohnisek a pozitivních případů AMP nahlášených prostřednictvím ADIS v období 25. 8. - 7. 9. 2025 a nápočet od 1. 1. 2025

ZEMĚ	prasata			
	domácí		divoká	
	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025
Bosna a Hercegovina	2	26		16
Bulharsko			1	274
Česká republika				1
Estonsko	1	11	22	134
Chorvatsko	13	31	3	18
Itálie		1	1	536
Litva	1	6	14	541
Lotyšsko	1	11	56	867
Maďarsko			4	694
Moldavsko	1	47		16
Německo			16	1,839
Polsko		17	34	2,757
Rumunsko	29	347	1	155
Řecko		4		74
Sev. Makedonie				7
Slovensko		1		159
Srbsko	14	142		44
Ukrajina	1	18		29
Celkem	**63**	**662**	**152**	**8 161**

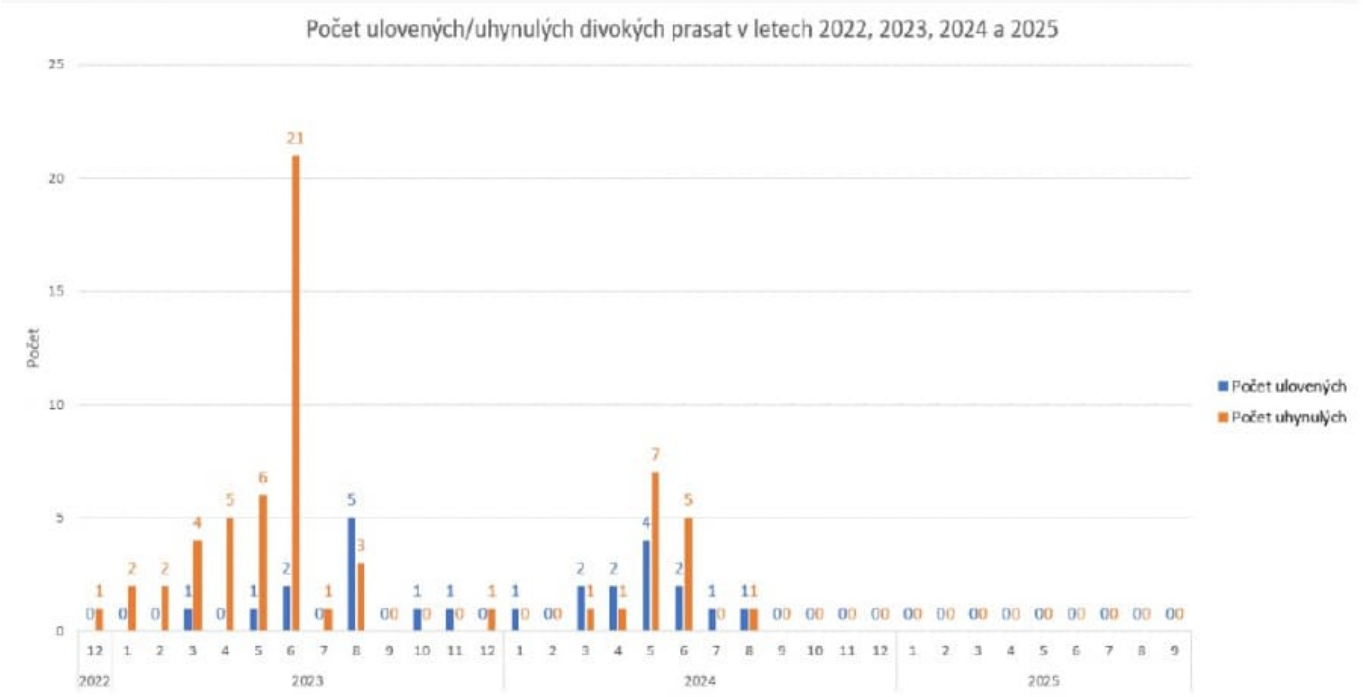
Mapa č. 2 - Ohniska AMP u domácích prasat () a případy AMP u prasat divokých () v Evropě v období 8. - 21. 9. 2025

Mapa č. 3 – aktuální mapa pásem AMP v ČR

Graf č. 1 – Počty potvrzených případů AMP v ČR v letech 2022, 2023, 2024 a 2025

III. HPAI (Vysoce patogenní ptačí chřipka) – situace v Evropě a ČR

V období 8. - 21. 9. 2025 bylo do ADIS nahlášeno 5 ohnisek vysoce patogenní ptačí chřipky (HPAI) H5N1 v chovech drůbeže. U ptáků chovaných v zajetí bylo nahlášeno 1 ohnisko HPAI. V daném období bylo nahlášeno 15 pozitivních případů HPAI u volně žijících ptáků.

Nákazovou situaci HPAI v uvedeném období znázorňuje mapa č. 3 (HPAI v Evropě).

V ČR nebylo v období 8. - 21. 9. 2025 potvrzeno žádné ohnisko HPAI v komerčním chovu drůbeže ani u ptáků chovaných v zajetí. Dále nebyl v daném období potvrzen žádný případ HPAI u volně žijících ptáků.

Od **17. července 2025 je ČR prostá vysoce patogenní ptačí chřipky u drůbeže** – dle self-declaration WOAH.

Seznam jednotlivých ohnisek v ČR je na odkazu Ptačí chřipka v ČR – Státní veterinární správa

Mapa s týdenním vyhodnocením rizika výskytu HPAI v Evropě u volně žijících ptáků je na odkazu EFSA Bird Flu Radar

Mapa č. 4 - Ohniska HPAI u drůbeže (), ptáků chovaných v zajetí () a případy u volně žijících ptáků (), v Evropě v období 8. - 21. 9. 2025

Počet ohnisek a pozitivních případů HPAI nahlášených prostřednictvím ADIS v období 8. - 21. 9. 2025 a nápočet od 1. 1. 2025

ZEMĚ			HPAI (H5N1)			
	Drůbež		Ptáci v zajetí		Volně žijící	
	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025	období	od 1.1.2025
Albánie		3				2
Belgie		3		5		46
Bosna a Hercegovina		1				1
Bulharsko		10				1
Česká republika		1		12		6
Dánsko		2				13
Estonsko						1
Finsko						7
Francie		1		1	1	25
Chorvatsko						3
Irsko				1		20
Island						22
Itálie		21				15
Litva		1		1		3
Lotyšsko		1				
Maďarsko		105		1		22
Moldavsko				2		2
Německo	2	12		15		154
Nizozemsko		3		2		180
Norsko		1			3	35
Polsko		85		21		37
Portugalsko		3		4	3	17
Rakousko				1		3
Rumunsko				2		5
Řecko						3
Slovensko				1		6
Srbsko						1
Španělsko	3	6	1	2	8	40
Švédsko		1				13
Švýcarsko						6
Turecko		1		1		
Ukrajina				3		1
Velká Británie		3		1		9
Celkem	**5**	**264**	**1**	**76**	**15**	**699**

IV. Katarální horečka ovcí (KHO) – Bluetongue

S platností **od 1. května 2025 bylo na celém území České republiky oficiálně ukončeno období sezónně prosté katarální horečky ovcí (KHO)**. Tím končí období bez aktivity přenašečů této nákazy, kterými jsou tiplíci rodu *Culicoides*.

Aktuální informace o vývoji šíření a opatřeních jsou uvedeny na stránkách EK - https://food.ec.europa.eu/animals/animal-diseases/surveillance-eradication-programmes-and-disease-free-status/bluetongue_en

a na stránkách SVS - Katarální horečka ovcí; aktuální informace – Státní veterinární správa

Důsledky ukončení období sezónně prostého KHO od 1. 5. 2025:

1. **Nová mimořádná veterinární opatření (MVO)**: V souvislosti s obnovením aktivity vektorů byla vydána nová celostátní MVO ke KHO s platností od 1. 5. 2025. Těmito MVO bylo vymezeno pásmo KHO a jsou nastavena pravidla pro přemísťování zvířat vnímavých k nákaze KHO z pásma do oblasti mimo pásmo v rámci ČR. Dále MVO stanovuje podmínky k vakcinaci zvířat proti sérotypu 3 KHO a podmínky pro postup při podezření na nákazu KHO a potvrzení nákazy KHO ve vymezeném pásmu. Podrobnější informace k těmto opatřením jsou zveřejněny na webových stránkách SVS ČR. Nicméně vymezení tohoto pásma je pouze vnitřním opatřením SVS ČR. Vymezení pásma KHO nemá žádný vliv na oficiální status ČR ke KHO, kdy celé území ČR je územím bez statusu prostého ke KHO.

2. **Změna podmínek pro přemísťování zvířat**: Ukončení období sezónně prostého znamená, že **již není možné certifikovat vnímavá zvířata** (např. ovce, skot, kozy) **z ČR do jiného členského státu EU za zjednodušených podmínek** platných pro toto období, které nevyžadovaly předchozí vyšetření zvířat na původce KHO.

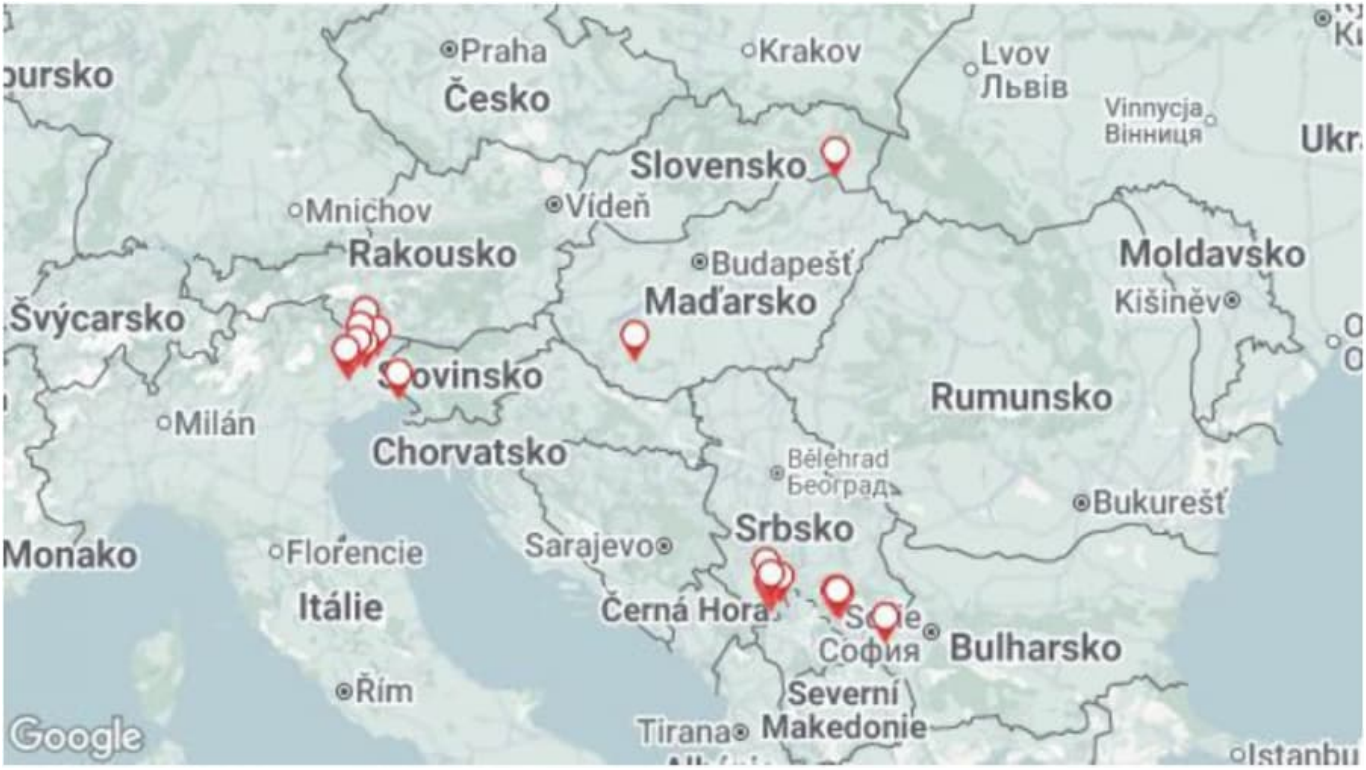
3. **Aktuální podmínky pro přemísťování**: Podmínky pro přemísťování vnímavých zvířat v rámci Evropské unie s ohledem na KHO jsou dané nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 688/2020. Pokud se týká ČR, tak pro přemístění zvířat z a do ČR vzhledem ke KHO platí stejné podmínky pro celé území ČR, poněvadž celé území ČR je územím bez statusu prostého ke KHO (aktuálně vymezené pásmo KHO na tyto podmínky pro přemístění zvířat do zahraničí z ČR nemá žádný vliv).

Členské státy si mohou v souladu s nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 688/2020 a 689/2020 stanovit další podmínky pro přemístění zvířat na jejich území, které musí být zároveň zveřejněny na webových stránkách Evropské komise (EK) pro všechny členské státy: Bluetongue - European Commission. Aktuálně je možné z ČR jakožto státu bez statusu prostého ke KHO přemístit zvířata pouze do těch států, které mají stanoveny tyto podmínky na webu EK.

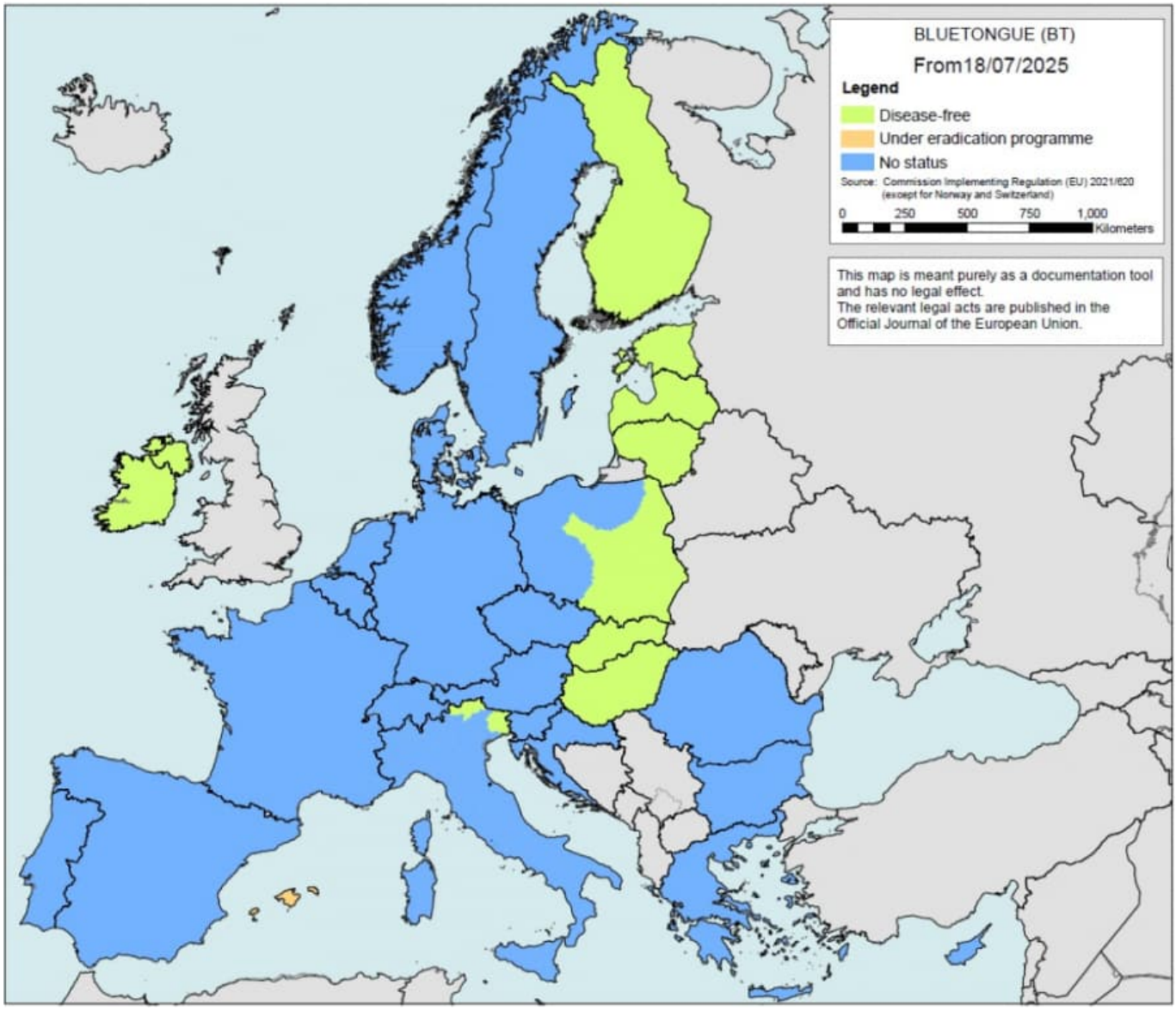
SVS ČR také podmínky k přemísťování zvířat vzhledem ke KHO průběžně aktualizuje na následujícím odkazu: Přemísťování zvířat vnímavých ke katarální horečce ovcí (KHO) v rámci Evropské unie – Státní veterinární správa.

V období 8. - 21. 9. 2025 byla do systému ADIS hlášena ohniska: Itálie 8x, Maďarsko 2x, Srbsko 13x. Viz mapa č. 5. Epizootologicky významné je hlavně ohnisko v Maďarsku v blízkosti hranic se Slovenskem. Toto ohnisko již výrazně zasahuje svými ochrannými pásmy na území Slovenska. Nicméně je potřeba si uvědomit, že tato ohniska jsou hlášena pouze na novém území, které bylo doposud prosté příslušného sérotypu nákazy KHO. Vzhledem k těmto novým ohniskům se brzy předpokládá změna mapy infikovaných území – mapa č. 6

Mapa č. 5: ohniska KHO v Evropě v období 8. - 21. 9. 2025

Mapa č. 6: Členské státy EU a jejich status KHO – bez statusu, se statusem ke dni 18. 7. 2025 – poslední aktualizace

V. Ostatní nákazy:

Aethina tumida – 1x Itálie

Antrax – 2x Španělsko a 5x Turecko

Infekční anémie koní – 1x Bulharsko a 1x Maďarsko

SLAK – 47x Turecko

Západonilská horečka - 48x Itálie, 6x Francie, 4x Německo, 1x Chorvatsko

Trichinélóza - Dne 10.9.2025 byl na KVS SVS pro MS kraj doručen protokol o zkoušce z SVÚ Olomouc s pozitivním nálezem trichinelózy prasete divokého - sele 28 kg, uloveno dne 7.9.2025 v k. ú. Bruzovice, okres Frýdek-Místek. Prase divoké včetně vývrhu a škáry bylo posouzeno jako nepoživatelné a zlikvidováno v asanačním ústavu.

Newcastleská choroba – malochov – 4x Polsko a 1x ČR

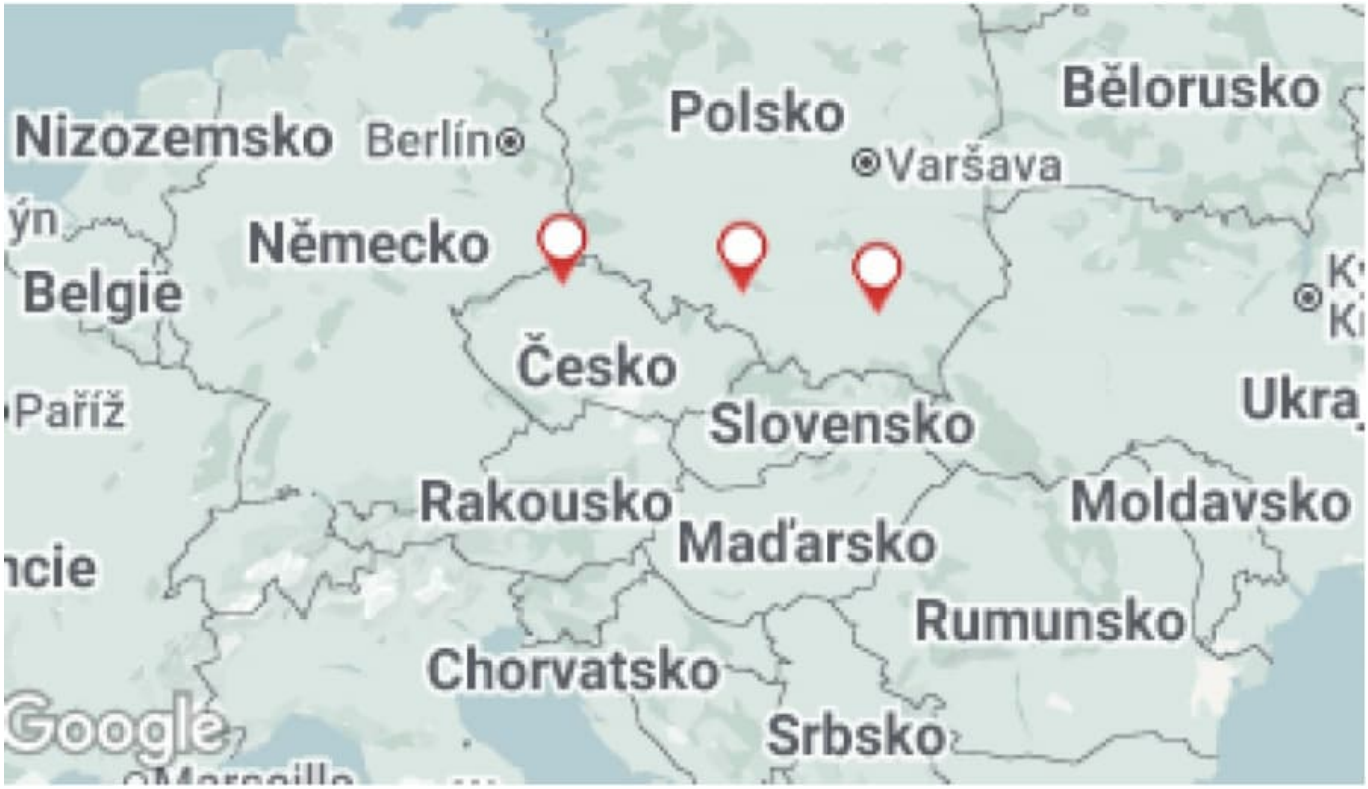
Ve sledovaném období bylo dne 8. 9. 2025 bylo potvrzeno již šesté ohnisko NCD v malochovu nosnic v okrese Mělník v obci Medonosy ve Středočeském kraji.

Na základě vyhodnocení analýzy rizika, nebyla v tomto případě zřízena uzavřená pásma. Těmito ohnisky není ohrožena NCD self deklarace České republiky, zveřejněná na webu WOAH.

Jednotlivá ohniska v ČR jsou uvedena na odkazu [Newcastleská choroba – nákazová situace v ČR – Státní veterinární správa]

Nákazovou situaci NCD v uvedeném období znázorňuje mapa č. 7 (NCD v Evropě).

Mapa č. 7 - ohniska newcastleské choroby v Evropě v období 8. - 21. 9. 2025

Vzteklina – Moldavsko 2x, Polsko 1x, Rumunsko 1x, Turecko 6x – viz mapa č. 8.

Mapa č. 8 - Ohniska vztekliny v Evropě v období 8. - 21. 9. 2025

Neštovice ovcí a neštovice koz Bulharsko 13x, Řecko 118x, Srbsko 2x, Turecko 1x.

Mapa č. 9 - Ohniska neštovic ovcí a neštovic koz v Evropě v období 8. - 21. 9. 2025

Mor včelího plodu a hniloba včelího plodu v ČR – situaci znázorňují mapy na stránkách SVS:

Mapové výstupy ohnisek nákaz včel a ochranných pásem – Státní veterinární správa (svscr.cz)

V období 8. - 21. 9. 2025 bylo potvrzeno 1 ohnisko hniloby včelího plodu a dále nebylo v daném období potvrzeno žádné ohnisko moru včelího plodu.

Aktuální nákazová situace v Evropě a ve světě – webové stránky SVS

Zpracoval dne 24. 9. 2025 MVDr. Hynek Siksta, MVDr. Luděk Závada

Přehled nákazové situace za období 8. - 21. 9. 2025.pdf